

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

06 aprilie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Guzun Ion,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către avocatul Procopie Zaharia în numele inculpatului Zaiăț Alexandru, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020 și sentinței Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 23 august 2019, în cauza penală în privința lui

Zaiăț Alexandru xxxxx, născut la xxxxx,
originar și domiciliat în xxxxx

Termenul de examinare:

Prima instanță: 07.03.2019 – 23.08.2019;

Instanța de apel: 28.10.2019 – 18.02.2020;

Instanța de recurs: 14.10.2020 – 06.04.2021.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Orhei (sediul Rezina) din 23 august 2019, Zaiăț Alexandru a fost recunoscut vinovat în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 (cinci sute cincizeci) unități convenționale, echivalentul a 11 000 (unsprezece mii) lei.

Au fost admise în principiu acțiunile civile înaintate de către Jora Angela și Godonoagă-Curti Irina, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor cuvenite să se pronunțe instanța de judecată în ordinea procedurii civile.

2. Pentru pronunțarea sentinței, prima instanță a constatat în fapt, că Zaiăț Alexandru, în perioada anului 2016, a implementat o schemă frauduloasă de acumulare a banilor de tipul piramidelor financiare, care presupune obținerea unor venituri ilicite din atragerea cât mai multor investiții de la persoane fizice, prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, sub pretextul desfășurării unei afaceri, pentru ca ulterior să însușească mijloacele bănești colectate, fără a realiza angajamentele

asumate, în așa mod recuperând mijloacele financiare plătite de primii investitori din contul sumelor depuse de ultimii investitori, creându-și în acest sens o structură proprie.

În acest scop, în perioada menționată, Zaița Alexandru, acționând în numele companiei străine Kairos Planet, deși nu era angajat al acesteia, nu avea încheiat vreun contract de prestare a serviciilor pentru compania respectivă sau împuterniciri de a o reprezenta, prin intermediul diferitor măsuri de promovare a produselor companiei Kairos Planet, cum ar fi plasarea informațiilor pe rețelele de socializare, organizarea diferitor evenimente, întruniri, seminare, treninguri, fie prin discuții individuale cu potențiali clienți, a întreprins măsuri concrete în vederea recrutării cât mai multor persoane de pe teritoriul Republicii Moldova, pe care, prin diferite metode de influențare în manipulare, i-a indus în eroare cu privire la faptul că în rezultatul activării pachetelor de înregistrare ale companiei Kairos Planet, pe care le puteau procura la un preț ce varia de la 125 la 2 777 dolari SUA, vor beneficia de penibilitatea legală de a obține câștiguri bănești stabile din darea în chirie a memoriei calculatoarelor personale, astfel încât, în dependență de prețul pachetului procurat, pe conturile create în companie în rezultatul activării pachetelor respective, lunar vor fi acumulați bani virtuali, care timp de câteva luni vor acoperi costul investiției și vor avea penibilitatea de a-i extrage de pe conturile deschise în instituțiile financiare, fie de a-i utiliza la efectuarea plăților electronice, în așa mod convingându-i să procure cât mai multe astfel de pachete pentru sine și pentru alte persoane, după care, primind sumele bănești respective, fără a le transfera pe conturile companiei Kairos Planet sau ale altei companii, precum și fără a realiza angajamentele asumate, le-a însușit utilizându-le în scopuri personale sau repartizându-le în continuare persoanelor care făceau parte din structura creată.

Astfel, în perioada lunilor octombrie 2016, aflându-se în xxxxx, Zaița Alexandru, implementând aceeași schemă de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane, prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, în cadrul mai multor discuții individuale, precum și în cadrul altor măsuri care au drept scop promovarea produselor Kairos Planet unui număr mai mare de persoane, inducând-o în eroare privind penibilitatea legală de a obține câștiguri bănești stabile din darea în chirie a memoriei calculatoarelor personale, a convins-o pe Godonoagă-Curti Irina să procure două pachete de înregistrare în compania Kairos Planet și, fiind conștient despre imposibilitatea îndeplinirii angajamentelor asumate, a primit de la ea suma de 2 177 dolari SUA, echivalentul a 43 561,77 lei, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, bani pe care i-a însușit, în schimb ajutând-o să înregistreze la 21 octombrie 2016 pe numele acesteia, conturile „xxxxx” pe

pagina de internet a companiei Kairos Planet, pe care, pentru a crea o aparență a legalității activității desfășurate în vederea activării contului, i-a organizat transferul sumei de 2 177 de unități în așa-numită „valută internă”.

Tot el, în perioada lunii decembrie 2016, aflându-se în mun. Chișinău, implementând aceeași schemă de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane, prin inducerea în eroare a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărate a unor fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv sau viclean, utilizând aceleași metode de inducere în eroare și de manipulare, a convins-o pe Jora Angela să procure un pachet de înregistrare în compania Kairos Planet și, fiind conștient despre imposibilitatea îndeplinirii angajamentelor asumate, a primit de la aceasta suma de 1 577 dolari SUA, echivalentul a 31 902,71 lei, conform cursului oficial al Băncii Naționale a Moldovei, bani pe care i-a însușit, în schimb ajutând-o să înregistreze la 23 decembrie 2016 pe numele acesteia contul „xxxxx” pe pagina de internet a companiei Kairos Planet, pe care, pentru a crea o aparență a legalității activității desfășurate în vederea activării contului, i-a organizat transferul sumei de 1 577 de unități de așa-numită „valută internă”.

În rezultat, Zaița Alexandru în perioada anului 2016, a dobândit ilicit de la Godonoagă-Curți Irina și Jora Angela, bani în sumă totală de 75 464,48 lei, cauzând acestora daune în proporții considerabile.

Astfel, acțiunile inculpatului Zaița Alexandru au fost încadrate în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

3. Procurorul a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care lui Zaița Alexandru să-i fie stabilită o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, cu mărimea unei unități convenționale de 50 lei, echivalentul a 27 500 lei.

În motivarea apelului a invocat, că potrivit rechizitoriului inculpatului i se incriminează săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, care este una continuă, acestuia fiindu-i incriminate 2 episoade.

Astfel, primul episod al infracțiunii de escrocherie în cadrul căruia figurează în calitate de parte vătămată Godonoagă-Curți Irina, inculpatul a săvârșit fapta în perioada lunii octombrie 2016, iar potrivit celui de-al doilea episod în cadrul căruia figurează în calitate de parte vătămată Jora Angela, inculpatul a săvârșit fapta în perioada lunii decembrie 2016, infracțiunea de escrocherie fiind consumată în perioada vizată.

Invocând prevederile art. 29 Cod penal, acuzarea a menționat că inculpatul Zaiăț Alexandru a săvârșit o infracțiune continuă, momentul consumării căreia a avut loc în perioada lunii decembrie 2016, perioadă în care acesta și-a încetat activitatea criminală.

Prin urmare, a precizat că întrucât infracțiunea de escrocherie incriminată inculpatului a încetat după săvârșirea ultimului episod din decembrie 2016, iar potrivit prevederilor art. 64 alin. (2) Cod penal, modificat prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, Monitorul Oficial nr. 369-378 din 28 octombrie 16, art. 751; în vigoare la 07 noiembrie 2016, la acel moment, și anume în perioada decembrie 2016, unitatea convențională de amendă constituia 50 lei.

Așadar, a conchis acuzarea că prima instanță urma să stabilească mărimea pedepsei sub formă de amendă după calculul formulei 550 unități convenționale x 50 unitatea convențională, ceea ce constituie echivalentul sumei de 27 500 lei.

4. Avocatul Procopie Zaharia în numele inculpatului Zaiăț Alexandru, a contestat sentința cu apel, solicitând casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zaiăț Alexandru să fie achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea apelului a invocat, că prima instanță, pronunțând o sentință de condamnare în privința inculpatului Zaiăț Alexandru în baza art. 190 alin. (1) Cod penal, a apreciat superficial și neargumentat circumstanțele cauzei.

A menționat apărarea, că toată informația care o cunoaște Godonoagă-Curti Irina despre programă nu a primit-o de la Zaiăț Alexandru, întrucât Șumila Alexandru, care este un cunoscut al lui Zaiăț Alexandru, a văzut acțiunile acestuia și i-a propus lui Zaiăț Alexandru sa-l înregistreze și pe el în aceleași condiții pe care inculpatul le cunoștea, și astfel Zaiăț Alexandru, la solicitarea acestuia, l-a înregistrat și i-a deschis cont.

Prin urmare, Godonoagă-Curti Irina fiind vecina lui Șumila Alexandru și văzând ocupația acestuia, a confirmat faptul că Șumila Alexandru avea venit de la această programă și fiind informată de către ultimul despre procedura și activitatea Kairos Planet, acesta i-a propus să participe la această programă, comunicându-i că calculatorul trebuie să fie conectat 10 ore pe zi, că această companie se ocupă de închirierea memoriei din calculator, achitarea se face în dependență de pachetul procurat, precum și i-a mai povestit faptul că această organizație are pentru comercializare 4 tipuri de programe pe care le instalezi în calculatorul personal, fapt ce rezultă din declarațiile lui Godonoagă-Curti Irina date atât la urmărirea penală, în cadrul confruntării, precum și în instanța de judecată.

Astfel, a precizat că ulterior, la 21 octombrie 2016, Godonoagă-Curti Irina fiind decisă să devină membrul companiei „Kairos Planet”, fapt pe care Zaița Alexandru nu-l cunoștea, ultima a mers la Șumila Alexandru acasă pentru a-și instala în calculator programa „Kairos Planet” unde ocazional era și Zaița Alexandru pentru a-i instala o programă lui Șumila Alexandru, cărui la propunerea acestuia și a lui Godonoagă-Curti Irina i s-a transmis 2 077 dolari SUA, procurând astfel 2 pachete, unul de 600 dolari SUA și al doilea pachet de 1 577 dolari SUA, banii fiind transferați pe conturile lui Godonoagă-Curti Irina, fapt confirmat de către aceasta.

A indicat, că circumstanțele stabilite și confirmate de către Godonoagă-Curti Irina, Jora Angela, Zaița Alexandru, Șumila Alexandru, contravin învinuirii înaintate lui Zaița Alexandru din motiv că nu s-a constatat racolarea, convingerea, eroarea, abuzul de încredere, înșelăciunea, dobândirea și nici însușirea bunurilor lui Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, care au declarat la urmărirea penală, în cadrul confruntării și în instanța de judecată că despre această companie, Jora Angela a aflat de la sora sa Godonoagă-Curti Irina care se înregistrase în compania „Kairos Planet” și despre care a aflat și cunoștea activitatea programei, despre pachetele existente și despre profitul lunar.

A mai precizat apărarea, că urmează a fi reținute și declarațiile părților vătămate care au comunicat că *„Zaița Alexandru nu era responsabil de primirea și restituirea banilor”; „Banii trebuia să-i primim de la „Kairos Planet” și nu de la Zaița Alexandru”; „Toți banii au fost transferați pe conturile lor personale”; „Banii lui Zaița Alexandru i-au fost transferați pentru a deschide cabinet și nu pentru a garanta restituirea lor din motiv că „Kairos Planet” este responsabil de suma încasată”; „Nu Zaița Alexandru ne-a propus să aderăm la programă și nici să mai invităm pe cineva în această programă”; „Dacă ne-ar fi fost restituiți banii de către Kairos Planet, nu am fi scris cerere la poliție, deoarece vinovată este compania Kairos Planet, iar acum nouă ne este indiferent cine trebuie să ne întoarcă banii”.*

A conchis, că la caz lipsește latura subiectivă și subiectul infracțiunii, deoarece vina lui Zaița Alexandru nu este demonstrată, iar mențiunile acuzării precum că Zaița Alexandru a implementat o schemă frauduloasă, nu s-a stabilit din motiv că nici o acțiune nu a fost întreprinsă de către Zaița Alexandru și nici o probă în confirmarea implementării.

A indicat, că înșelăciunea și abuzul de încredere, la fel lipsește, iar pretextul unei afaceri, nu a declarat nimic despre o oarecare afacere, or, inculpatul în lipsa realizării angajamentelor asumate, nu a avut nici un angajament față de cineva.

A mai invocat apărarea, că banii nu au fost însușiți de către Zaița Alexandru din motiv că au fost transferați pe conturile părților vătămate,

fapt confirmat de către acestea, și incriminându-i că a creat o structură proprie, nu s-a constatat care este structura, formarea.

În opinia apărării, intenția directă prevăzută la art. 190 Cod penal, nu s-a stabilit în acțiunile lui Zaiăț Alexandru, or, în lipsa acesteia inculpatul nu poate fi tras la răspundere penală.

Astfel, a precizat că acțiunile inculpatului Zaiăț Alexandru nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, în contextul în care partea vătămată Godonoagă-Curti Irina, a declarat că despre Kairos Planet a auzit și la serviciu, și că mai mulți colegi au avut Kairos Planet și au avut venit, considerând că este o investiție bună.

În acest sens, apărarea a indicat că anume aceste declarații confirmă faptul ca inculpatul nu a dus în eroare partea vătămată și nu a convins-o să procure două pachete de înregistrare în compania Kairos Planet, după cum îi este incriminat inculpatului Zaiăț Alexandru, or, intenția acesteia și determinarea de a participa la programa Kairos Planet, a fost până a se întâlni și purta o discuție cu Zaiăț Alexandru.

De asemenea, a menționat că partea vătămată Godonoagă-Curti Irina, în timpul confruntării, la întrebarea dacă cunoștea faptul că în urma înregistrării programului va avea de obținut câștiguri, a răspuns că: *„despre faptul că voi obține câștiguri cunoșteam, și anume am aflat de la mai mulți localnici ai xxxxx care deja erau înregistrați în această companie, inclusiv de la Șumila Alexandru”*.

În opinia apărării, sunt relevante și declarațiile părții vătămate Godonoagă-Curti Irina, care a comunicat referitor la faptul că înregistrarea în companie i-a fost propusă de către Șumila Alexandru, însă a fost înregistrată de către Zaiăț Alexandru, iar la întrebarea dacă avea importanță cine la acel moment urma să-i deschită contul, aceasta a răspuns că *„nu, faptul dat pentru mine importantă nu a avut”*.

Consideră apărarea, că sunt declarative afirmațiile părții vătămate precum că aceasta a fost convinsă prin fotografiile inculpatului din locurile unde acesta călătorea, or, în acest sens nu a fost administrată nici o probă.

A conchis că probele pe care s-a bazat prima instanță, nu demonstrează vinovăția inculpatului, însă demonstrează nevinovăția acestuia, iar declarațiile inculpatului sunt în coroborare cu probele cauzei penale.

A indicat, că prin procesul-verbal din 08 septembrie 2017, privind examinarea profilului pe numele lui Jora Angela, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet, în care este reflectată informația privind crearea contului cu denumirea „xxxxx”, s-a constatat faptul transferului prealabil al banilor virtuali în sumă totală de 1 577 unități pe contul menționat și ulterior procurarea produsului companiei Kairos Planet cu aceștia la 23 decembrie 2016, ceea ce confirmă declarațiile inculpatului și demonstrează faptul că nu a avut loc însușirea sumelor bănești, după cum este indicat în rechizitoriu.

Cu referire la recipisele scrise de către inculpatul Zaiat Alexandru, a invocat apărarea că acestea au fost întocmite când inculpatul se afla sub influență psihologică, întrucât părțile vătămate au confirmat că la momentul transmiterii banilor, nu au fost perfectate careva recipise, fapt ce confirmă declarațiile inculpatului care a comunicat că recipisele au fost întocmite ulterior la insistența părților vătămate, care i-au declarat că dacă inculpatul va întocmi recipisă, acestea își vor retrage cererile de la poliție

5. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020, a fost respins ca nefondat apelul apărării, admis apelul procurorului, casată parțial sentința primei instanțe, în partea stabilirii pedepsei lui Zaiat Alexandru și în partea acțiunii civile, inclusiv din oficiu, cu pronunțarea unei noi hotărâri în această parte, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

lui Zaiat Alexandru, recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, i s-a stabilit o pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 550 unități convenționale, echivalentul a 27 500 lei.

Au fost admise acțiunile civile înaintate în procesul penal, fiind dispusă încasarea din contul lui Zaiat Alexandru în beneficiul lui Godonoagă-Curti Irina, suma de 2 177 dolari SUA, echivalentul acesteia în lei la data achitării, și în beneficiul lui Jora Angela, suma de 1 577 dolari SUA, echivalentul acesteia în lei la data achitării.

5.1. În argumentarea soluției pronunțate, instanța de apel a indicat că în ședința instanței apel, au fost audiați suplimentar inculpatul și părțile vătămate Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, și verificate declarațiile și probele materiale examinate în ședința primei instanțe, precum și declarațiile și probele materiale examinate în prima instanță, și anume declarațiile părții vătămate Godonoagă-Curti Irina (f.d.15, 202, 216, vol.I, și cele prezentate în ședința instanței de apel); declarațiile părții vătămate Jora Angela (f.d.16, 163, 201, 217, vol.I, și cele prezentate în ședința de judecată în apel); declarațiile martorului Șumilă Alexandru (f.d.214, vol.I); procesul-verbal din 08 septembrie 2017, privind examinarea profilului pe numele lui Jora Angela, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet (f.d.10-11, vol.I); procesul-verbal din 29 noiembrie 2017, privind examinarea profilului pe numele lui Zaiat Alexandru, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet (f.d.30-95, vol.I); procesul-verbal din 27 iulie 2018, privind examinarea site-ului web al companiei Kairos Planet, pentru vizualizarea căruia a fost accesată adresa <https://kairosplanet.com/ru/compensation-plan>, de pe care au fost extrase informații privind structura ierarhică și sistemul de bonusuri în cadrul companiei în dependență de numărul participanților atrași în proiect (f.d.112, vol.I); procesul-verbal din 27 iulie 2018, privind examinarea sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat, în privința contribuabilul Zaiat Alexandru (f.d.130, vol.I); procesul-verbal din 27 iulie 2018 privind

examinarea sistemului informațional „ACCES web” Registru al Agenției Servicii Publice, prin care se constată că în Registrul de stat al persoanelor juridice lipsesc date cu privire la înregistrarea companiilor cu denumirea Kairos Planet sau Kairos Technologies (f.d.134, vol.I); extrasele din profilul pe numele lui Zaiăț Alexandru, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet, în care este reflectată informația privind istoricul operațiunilor efectuate pe contul său cu denumirea xxxxx (f.d.35-95, vol.I); extrasele de pe site-ul web al companiei Kairos Planet, cu informații referitor la modul de funcționare a companiei și la sistemul de bonusuri în dependență de numărul participanților atrași în proiect, totodată fiind reflectată și structura ierarhică a companiei (f.d.113-128, vol.I); extrasele din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, prin care se constată că contribuabilul Zaiăț Alexandru, în perioada anilor 2015-2016 nu a obținut careva venituri de la o careva companie cu denumirea Kairos Planet sau Kairos Technologies și, respectiv, nu a fost angajat al acestora (f.d.131-132, vol.I); extrasele din sistemul informațional „ACCES web” Registru al Agenției Servicii Publice, prin care se constată că în Registrul de stat al persoanelor juridice lipsesc date cu privire la înregistrarea companiilor cu denumirea Kairos Planet sau Kairos Technologies (f.d.135-136, vol.I); acțiunea civilă și copia de pe recipisa întocmită de Zaiăț Alexandru din 20 februarie 2020, prin care se obligă să restituie suma de 34 260 lei părții vătămate Jora Angela (f.d.204-209, vol.I); acțiunea civilă și copia de pe recipisa întocmită de Zaiăț Alexandru din 20 februarie 2020, prin care se obligă să restituie suma de 43 000 lei părții vătămate Godonoagă-Curti Irina (f.d.221-227, vol.I).

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind nefondate motivele invocate în apelul apărării, indicând ca fiind relevante concluziile primei instanțe potrivit căroră, în speță, latura obiectivă a infracțiunii de escrocherie s-a realizat prin acțiunea principală de dobândire ilicită, a mijloacelor financiare a părților vătămate Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela și respectiv acțiunea adiacentă exprimată prin următoarele modalități normative și anume: inducerea în eroare a părților vătămate, manifestată prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean.

Astfel, instanța de apel a menționat că părțile vătămate Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela au fost induse în eroare de către inculpat, prezentându-le ca adevărate fapte mincinoase cu privire la posibilitatea legală de a obține câștiguri bănești stabile din darea în chirie a memoriei calculatoarelor personale.

Instanța de apel a indicat, că respectiv inculpatul Zaiăț Alexandru, prin discuții individuale purtate cu părțile vătămate, prezentându-le informații eronate cu privire la beneficiile și veniturile care urmau a fi primite ca rezultat al deschiderii pachetelor, precum și prin alte măsuri de promovare a așa

numitelor produse ale companiei Kairos Planet, a convins părțile vătămate, însuflându-le încrederea în faptul că activitatea desfășurată este legală și oficială, totodată garantându-le obținerea unor câștiguri stabile prin transferul banilor virtuali acumulați pe conturile bancare și extragerea ulterioară a banilor în numerar, cu ajutorul unor carduri bancare, însă de fapt unica modalitate de obținere a câștigurilor bănești era atragerea noilor clienți în conturile cărora erau transferați bani virtuali pentru activarea pachetelor procurate, primind în schimb de la aceștia echivalentul în bani cash.

De asemenea, instanța de apel a stabilit că, potrivit declarațiilor părților vătămate, inculpatul a creat aparența falsă că el acționează în numele companiei Kairos Planet, însă de fapt acesta avea tangență cu compania dată doar prin faptul că personal a procurat mai multe pachete de înregistrare, și astfel se atestă că inculpatul nefiind oficial angajat al companiei Kairos Planet și fără a avea împuterniciri de reprezentare a acestei companii, a promovat produsele date, fapt ce rezultă din procesul-verbal din 27 iulie 2018 privind examinarea sistemului informațional al Serviciului Fiscal de Stat, prin care se constată că contribuabilul Zaiăț Alexandru, în perioada anilor 2015-2016 nu a obținut careva venituri de la vreo companie cu denumirea Kairos Planet sau Kairos Technologies și, respectiv, nu a fost angajat al acestora, precum și a extraselor din sistemul informațional al Serviciului Fiscal de Stat, prin care se constată că contribuabilul Zaiăț Alexandru, în perioada anilor 2015-2016 nu a obținut careva venituri de la vreo companie cu denumirea Kairos Planet sau Kairos Technologies și, respectiv nu a fost angajat al acestora.

Prin aceeași modalitate au fost activate conturile în compania Kairos Planet create pe numele părților vătămate, conturile cu denumirea [xxxxx](#) și [xxxxx](#), banii fiind primiți de Zaiăț Alexandru și repartizați în interiorul structurii deja existente, astfel încât persoanele care aveau bani virtuali disponibili i-au transferat pe conturile părților vătămate Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, în schimb primind sumele echivalente în bani cash, faptul dat fiind confirmat atât de inculpat precum și de martorul Șumila Alexandru.

În acest sens, instanța de apel a conchis, că din probele administrate, rezultă rolul activ al inculpatului Zaiăț Alexandru în organizarea structurii menționate, care se observă și din examinarea conturilor sale, potrivit cărora se atestă numărul mare al conturilor înregistrate în ordine descrescândă în structura de piramidă, fapt care se probează prin procesul-verbal din 29 noiembrie 2017, privind examinarea profilului pe numele lui Zaiăț Alexandru, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet, în care este reflectată informația privind contul său cu denumirea [xxxxx](#), astfel constatând că sub acest cont au fost înregistrate numeroase conturi ale altor persoane, formând o structură de tip piramidă, care este reflectată în anexa procesului-verbal care include structura contului, și care corespunde cu cea de pe pagina web a companiei Kairos Planet, precum și s-a constatat mișcarea valutei interne

pe contul „xxxxx”, care este echivalentă cu mișcarea banilor în numerar primit pentru înregistrarea pachetelor noi, în mod special transferurile efectuate pe alte conturi.

Consideră instanța de apel că caracterul intenționat al acțiunilor întreprinse de către Zaiăț Alexandru se deduce din efortul depus de către acesta în vederea creării structurii respective, care implică convingerea unui număr mare de persoane pentru a procura pachetele companiei, interesul material constând în sistemul de bonusuri în dependență de numărul participanților atrași în proiect, banii virtuali acumulați din bonusurile obținute pentru atragerea noilor clienți, care erau transferați noilor membri în schimbul banilor reali, deși la procurarea primului pachet Zaiăț Alexandru avea posibilitatea de a rămâne un membru pasiv, adică de a obține bani virtuali doar din propriile pachete fără a atrage alte persoane.

Instanța de apel a apreciat critic poziția inculpatului precum că acesta oferea ajutor părților vătămate doar pentru crearea conturilor, or, deși nu era angajat al companiei Kairos Planet, Zaiăț Alexandru, pe lângă faptul că a creat conturile părților vătămate și le-a înregistrat, acesta a și primit personal mijloace financiare, fapt confirmat de părțile vătămate, martorul Șumila Alexandru și de inuși inculpat, astfel, fiind incertă necesitatea inculpatului Zaiăț Alexandru care neavând nici o tangență cu compania Kairos Planet, să primească bani și să creeze pachetele, în contextul în care alți membri pasivi, precum părțile vătămate, martorul Șumila Alexandru nu efectuau astfel de operațiuni.

Totodată, instanța de apel a menționat, că intenția inculpatului este demonstrată și prin procesul-verbal din 29 noiembrie 2017, privind examinarea profilului pe numele lui Zaiăț Alexandru, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet, în care este reflectată informația privind contul său cu denumirea [xxxxx](#).

Instanța de apel a reținut, că deși inculpatul cunoștea despre imposibilitatea achitării și extragerii mijloacelor financiare fizic, în rezultatul activării pachetelor, acesta nu a comunicat părții vătămate Jora Angela, despre acest fapt, or, acesta a deschis pachetul după aproximativ două luni de la crearea contului părții vătămate Godonoagă-Curti Irina, astfel că nefiind stabilită necesitatea deschiderii unui nou cont, unui nou membru – părții vătămate Jora Angela, în contextul în care inculpatul cunoștea ca există probleme cu achitarea dividendelor membrilor precedenți (f.d.256-258, vol.II).

Prin urmare, instanța de apel a apreciat ca fiind corectă concluzia primei instanțe privind corespunderea exactă a semnelor faptei prejudiciabile săvârșită de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzută la art. 190 alin. (1) Cod penal, *escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului*

juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, concluzionând că argumentele apărării sub aspectul nevinovăției inculpatului, reprezintă opinia subiectivă a acestuia.

Cu referire la argumentele acuzării, instanța de apel a menționat că potrivit faptei constatate de către prima instanța, episodul cu partea vătămată Godonoagă-Curti Irina a avut loc în perioada lunii octombrie 2016, iar episodul cu parte vătămată Jora Angela a avut loc în perioada lunii decembrie 2016, astfel, infracțiunea de escrocherie fiind consumată în perioada lunii decembrie.

Astfel, reținând prevederile art. 64 alin. (2) Cod penal, care a fost modificat prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, Monitorul Oficial nr. 369-378 din 28 octombrie 2016, art. 751, în vigoare la 07 noiembrie 2016, a stabilit că unitatea convențională de amendă constituia 50 lei, iar infracțiunea de escrocherie săvârșită de către inculpat, care este o infracțiune continuă, s-a consumat în perioada lunii decembrie 2016, perioada în care inculpatul și-a încetat activitatea criminală.

În acest sens, instanța de apel a conchis că reieșind din prevederile art. 64 alin. (2) Cod penal, în vigoare la 07 noiembrie 2016, pedeapsa cu amenda care a fost stabilită inculpatului, urma să fie calculată, reieșind din 1 (una) unitate convențională egală cu 50 lei, însă prima instanță aplicând inculpatului pedeapsă cu amendă în mărime de 550 unități convenționale, a calculat suma de 11 000 lei, reieșind din echivalentul de 20 lei, pentru 1 (una) unitate convențională, și astfel nu a ținut cont de prevederile art. 64 alin. (2) Cod penal, cu modificările operate, în vigoare la 07 noiembrie 2016.

De asemenea, referitor la acțiunile civile înaintate, instanța de apel a menționat că prima instanță nu s-a expus motivat asupra acestora, în partea cuantumului prejudiciului material cauzat prin infracțiune, precizând că în sentință nu se regăsește cazul excepțional când, pentru a stabilit exact suma despăgubirilor cuvenite părților civile Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, ar trebui amânată judecarea cauzei, urmând ca asupra cuantumului despăgubirilor să hotărască instanța de judecată în procedura civilă.

Instanța de apel a stabilit, că prima instanță nu a acordat deplină eficiență prevederilor art. 219 alin. (1)-(4), 220 alin. (1)-(3), 227-229 Cod de procedură penală, concluzionând în acest sens că sunt dovedite temeiurile și mărimea prejudiciului.

Așadar, instanța de apel a reținut că acțiunile civile înaintate de către Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, sunt întemeiate pe copiile recipiselor (f.d.209, 227, vol.I) și copiile contractelor de credit (f.d.206-207, 223-226, vol.I), iar pretențiile materiale ale părților vătămate către inculpat constituie suma de 2 177 dolari SUA și suma de 1 577 dolari SUA, din care motiv a ajuns la concluzia că urmează a fi dispusă încasarea din contul inculpatului Zaiăț Alexandru în beneficiul părții vătămate Godonoagă-Curti Irina suma de 2177 dolari SUA,

echivalentul în lei conform cursului BNM la data achitării, și în beneficiul părții vătămate Jora Angela suma de 1 577 dolari SUA, echivalentul în lei conform cursului BNM la data achitării, cu titlu de prejudiciu material cauzat prin infracțiune.

6. Avocatul Procopie Zaharia în numele inculpatului Zaiăț Alexandru, în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, declară recurs ordinar, solicitând casarea deciziei instanței de apel și sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Zaiăț Alexandru să fie achitat deoarece fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În motivarea recursului ordinar apărarea indică, că pronunțând sentință de condamnare în privința lui Zaiăț Alexandru, instanțele de fond nu și-au motivat soluția, examinând superficial probatoriul administrat la dosar.

Susține apărarea, că circumstanțele expuse de către inculpat și confirmate de Godonoagă-Curti Irina, Jora Angela, Zaiăț Alexandru, Șumila Alexandru, contravin învinuirii înaintate lui Zaiăț Alexandru din motiv că nu s-a constatat racolarea, convingerea, eroarea, abuzul de încredere, înșelăciunea, dobândirea și nici însușirea bunurilor lui Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, care au declarat la urmărirea penală, în cadrul confruntării și în instanța de judecată că despre această companie, Jora Angela a aflat de la sora sa Godonoagă-Curti Irina care se înregistrase în compania „Kairos Planet” și despre care a aflat și cunoștea activitatea programei, despre pachetele existente și despre profitul lunar.

Menționează apărarea, că la întrebarea directă acordată lui Jora Angela în procesul confruntării, aceasta a concretizat că pentru prima dată a aflat despre această programă și condițiile necesare de la Godonoagă-Curti Irina, care i-a comunicat despre pachetele existente și despre câștigurile obținute la sfârșitul lunii, iar Zaiăț Alexandru i-a explicat despre gestionarea programului.

Precizează apărarea, că urmează a fi reținute și declarațiile părților vătămate care au comunicat că „Zaiăț Alexandru nu era responsabil de primirea și restituirea banilor”; „Banii trebuia să-i primim de la Kairos Planet și nu de la Zaiăț Alexandru”; „Toți banii au fost transferați pe conturile lor personale”; „Banii lui Zaiăț Alexandru i-au fost transferați pentru a deschide cabinet și nu pentru a garanta restituirea lor din motiv că Kairos Planet este responsabil de suma încasată”; „Nu Zaiăț Alexandru ne-a propus să aderăm la programă și nici să mai invităm pe cineva în această programă”; „Dacă ne-ar fi fost restituiți banii de către Kairos Planet, nu am fi scris cerere la poliție, deoarece vinovată este compania Kairos Planet, iar acum nouă ne este indiferent cine trebuie să ne întoarcă banii”.

Astfel conchide, că la caz lipsește latura subiectivă și subiectul infracțiunii, deoarece vina lui Zaiăț Alexandru nu este demonstrată, or, mențiunile învinuirii înaintată de către acuzare, precum că Zaiăț Alexandru a

implementat o schemă frauduloasă, nu s-a stabilit din motiv că nici o acțiune nu a fost întreprinsă de către Zaiăț Alexandru și nici o probă nu confirmă implementarea; *înselăciunea și abuzul de încredere*, la fel lipsește; cu referire la *pretextul unei afaceri*, inculpatul nu a declarat nimic despre o oarecare afacere; *fără a-și realiza angajamentele asumate*, inculpatul nu a avut nici un angajament față de cineva; referitor la *însușirea banilor*, banii nu au fost însușiți de către Zaiăț Alexandru din motiv că au fost transferați pe conturile părților vătămate, fapt confirmat de către acestea; precum că *inculpatul a creat o structură proprie*, la fel nu s-a constatat care este structura și formarea acesteia; iar referitor la *intenție*, aceasta nu s-a stabilit în acțiunile lui Zaiăț Alexandru, iar în lipsa acesteia inculpatul nu poate fi tras la răspundere penală.

Prin urmare, precizează că acțiunile inculpatului Zaiăț Alexandru nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal, în contextul în care partea vătămată Godonoagă-Curti Irina, a declarat că despre Kairos Planet a auzit și la serviciu, și că mai mulți colegi au avut Kairos Planet și au avut venit, considerând că este o investiție bună, iar anume aceste declarații ale părții vătămate Godonoagă-Curti Irina, probează faptul că inculpatul nu a dus în eroare partea vătămată și nu a convins-o pe aceasta să procure 2 pachete de înregistrare în compania Kairos Planet, or, intenția acesteia și determinarea de a participa la programa Kairos Planet, a fost până a se întâlni și purta o discuție cu Zaiăț Alexandru.

De asemenea, menționează apărarea că partea vătămată Godonoagă-Curti Irina, în procesul confruntării, la întrebarea dacă cunoștea faptul că în urma înregistrării programului va avea de obținut câștiguri, a răspuns că: *„despre faptul că voi obține câștiguri cunoșteam, și anume am aflat de la mai mulți localnici a or. Rezina care deja erau înregistrați în această companie, inclusiv de la Șumila Alexandru”*.

În opinia apărării, sunt relevante și declarațiile părții vătămate Godonoagă-Curti Irina, care a comunicat referitor la faptul că înregistrarea în companiei i-a fost propusă de către Șumila Alexandru, însă a fost înregistrată de către Zaiăț Alexandru, iar la întrebarea dacă avea importanță cine la acel moment urma să-i deschidă contul, aceasta a răspuns că *„nu, faptul dat pentru mine importanță nu a avut”*. Mai mult, partea vătămată comunicând și faptul că *„dacă le-ar fi fost restituiți banii de către Kairos Planet, nu am fi scris cerere la poliție. Deoarece vinovată este compania Kairos Planet, iar acum nouă ne este indiferent cine trebuie să ne întoarcă banii”*.

Consideră apărarea, că sunt declarative susținerile părții vătămate precum că aceasta a fost convinsă prin fotografiile inculpatului din locurile unde acesta călătorea, or, în acest sens nu a fost administrată nici o probă.

Mai invocă apărarea, că decizia instanței de apel nu cuprinde motivele pe care se bazează soluția și nu au fost întrunite elementele infracțiunii, or, instanța de apel enumerând probele care demonstrează pretinsa vinovăție a

inculpatului Zaiăț Alexandru, nu a descris legătura logico-juridică dintre aceste probe și faptele reținute în privința inculpatului.

Conchide apărarea, că probele pe care s-a bazat prima instanță, nu demonstrează vinovăția inculpatului, însă demonstrează nevinovăția acestuia, iar declarațiile inculpatului sunt în coroborare cu probele administrate la caz.

Prin declarațiile părților vătămate, se confirmă cele declarate de către inculpat, și anume că acesta nu a indus părțile vătămate în eroare și nu a prezentat ca adevărate unele fapte mincinoase, în contextul în care părțile vătămate cunoșteau despre compania Kairos Planet și erau determinate să participe la program, înainte de a se întâlni cu inculpatul Zaiăț Alexandru.

Mai indică că prin procesul-verbal din 08 septembrie 2017, privind examinarea profilului pe numele lui Jora Angela, creat pe pagina web a companiei Kairos Planet, în care este reflectată informația privind crearea contului cu denumirea „xxxxx”, s-a constatat faptul transferului prealabil al banilor virtuali în sumă totală de 1 577 unități pe contul menționat și ulterior procurarea produsului companiei Kairos Planet cu aceștia la 23 decembrie 2016, ceea ce confirmă declarațiile inculpatului și demonstrează faptul că nu a avut loc însușirea sumelor bănești, după cum este indicat în rechizitoriu.

De asemenea, invocă că recipisele scrise de către inculpatul Zaiăț Alexandru, au fost întocmite când acesta se afla sub influență psihologică, întrucât părțile vătămate au confirmat că la momentul transmiterii banilor, nu au fost perfectate careva recipise, fapt ce confirmă declarațiile inculpatului care a comunicat că recipisele au fost întocmite ulterior la insistența părților vătămate, care i-au declarat că dacă inculpatul va întocmi recipisă, acestea își vor retrage cererile de la poliție.

Cu referire la acțiunile civile, susține apărarea că acestea urmează a fi respinse, din motivul lipsei componentei infracțiunii în acțiunile lui Zaiăț Alexandru.

În concluzie, apărarea precizează că instanța de apel a examinat cererea de apel superficial, nu a apreciat obiectiv toate probele administrate în coroborare cu circumstanțele cauzei.

7. Procurorul a depus referință la recursul declarat de apărare, pledând pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat.

Indică în susținerea referinței, că reieșind din analiza argumentelor invocate în recurs, se atestă că acestea se întemeiază doar pe critica modului în care instanțele de fond au apreciat circumstanțele cauzei, or, potrivit descriptivului deciziei instanței de apel, se atestă că aceasta în mod concludent a constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept.

8. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce succed.

Potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarată în speță, aceasta este bazată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când 6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția;* 8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurilor de casare nominalizate, Colegiul penal constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecării, iar hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal lărgit notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a

verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

Așadar, în primul rând, instanța de recurs ține să menționeze, că potrivit rechizitoriului Zaiăț Alexandru a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal – *escrocherie, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile.*

Fiind investită cu judecarea cauzei în fond, prima instanță a constatat vinovăția inculpatului Zaiăț Alexandru potrivit învinuirii înaintate prin rechizitoriu, soluție care în această parte a fost menținută și de către instanța de apel.

Totodată, instanța de recurs reține prevederile art. 8 Cod penal, potrivit cărora caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

În acest context, Colegiul penal remarcă faptul, că atât organul de urmărire penală, iar ulterior și instanțele de fond au încadrat faptele inculpatului Zaiăț Alexandru potrivit conținutului legal al art. 190 Cod penal, în redacția modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018, cu toate că faptele imputate inculpatului Zaiăț Alexandru au avut loc în perioada anului 2016, infracțiunea de escrocherie fiind consumată în luna decembrie a anului 2016, sub acțiunea legii de până la aceste modificări, când escrocheria era definită ca „*dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere*”.

Cu referire la sentința primei instanțe, Colegiul penal menționează că aceasta a fost emisă cu încălcarea prevederilor art. 384 alin. (3), 385 alin. (1), pct. 1)-4), 394 alin. (1), pct. 1), 2), 4), 5) Cod de procedură penală, conform cărora sentința instanței de judecată trebuie să fie legală, întemeiată și motivată. La adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe, în cazul când o parte a acuzației este considerată neîntemeiată - temeiurile pentru aceasta.

Potrivit practicii judiciare, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă:

- descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se: locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii;

- încadrarea juridică a faptei inculpatului, motivele pentru modificarea învinuirii.

Recunoscându-l vinovat pe inculpat de comiterea infracțiunii după semnele ce urmează a fi apreciate (de exemplu: deosebită cruzime, vădită lipsă de respect, urmări grave, încălcarea esențială a drepturilor și altele), instanța este obligată ca, în partea descriptivă a sentinței, să precizeze circumstanțele ce au servit ca motiv de a concluziona prezența unuia sau mai multor astfel de indici de calificare.

Având în vedere dezideratele expuse, Colegiul penal lărgit atestă că menținând sentința primei instanțe în partea calificării infracțiunii potrivit art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel nu a argumentat motivele care i-au fundamentat concluzia că acțiunile lui Zaiăț Alexandru, deși săvârșite sub auspiciile legii vechi, au fost încadrate potrivit conținutului normativ al legii, conform modificărilor operate prin Legea nr. 179 din 26 iulie 2018, în vigoare din 17 august 2018. Astfel, în motivarea deciziei recurate lipsește constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite de inculpat și semnele componenței de infracțiune prevăzute la art. 190 alin. (1) Cod penal.

Cu toate acestea instanța de recurs atestă, că admitând apelul procurorului în partea individualizării pedepsei, instanța de apel a reținut că *„...prevederile art. 64 alin. (2) Cod penal, au fost modificate prin Legea nr. 207 din 29 iulie 2016, în vigoare la 07 noiembrie 2016, fiind stabilit că unitatea convențională de amendă constituia 50 lei, iar infracțiunea de escrocherie săvârșită de către inculpat, care este o infracțiune continuă, s-a consumat în perioada lunii decembrie 2016, perioada în care inculpatul și-a încetat activitatea criminală...”*.

În continuare, instanța de recurs constată, că deși apărarea în cererea de apel a evidențiat anumite aspecte care nu au fost pe deplin elucidate de către prima instanță, și care în opinia acestuia demonstrează nevinovăția lui Zaiăț Alexandru în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (1) Cod penal, instanța de apel a trecut cu vederea motivele invocate, lăsându-le fără soluționare, totodată preluând integral argumentele formulate de către prima

instanță, care i-au stabilit convingerea în sensul vinovăției inculpatului în săvârșirea infracțiunii imputate.

Colegiul penal, reținând prevederile art. art. 100 alin. (4), 101 alin. (1) - (4) Cod de procedură penală, remarcă că, verificarea probelor este o activitate a instanței privind constatarea veridicității probei sub aspectul corespunderii datelor de fapt pe care le conține proba cu realitatea obiectivă. Verificarea constă în analiza probelor administrate, coroborarea lor cu alte probe, verificarea sursei de proveniență a probelor.

Verificarea probelor poate avea loc doar prin aplicarea procedeelelor probatorii prevăzute de cod și se efectuează la toate fazele procesului penal.

Sunt supuse verificării atât datele de fapt, cât și mijloacele de probă din care au fost obținute. Probele se verifică atât prin efectuarea acțiunilor procesuale prevăzute de Codul de procedură penală, cât și printr-o analiză logică a conținutului probei, a coroborării lor. Într-o hotărâre este necesar nu numai de a enumera probele, dar și de a expune esența acestor și legătura lor cu conținutul altor probe care în ansamblu confirmă sau infirmă o circumstanță pe cauză, de a argumenta de ce unele probe sunt admise, iar altele respinse.

Ținând cont de motivele expuse în apelul apărării, Colegiul penal lărgit constată că, instanța de apel nu a examinat argumentele cu privire la faptul, că nu s-au confirmat mențiunile învinuirii înaintate inculpatului, și anume: care ar fi fost schema frauduloasă implementată de către inculpatul Zaiăț Alexandru; prin ce se constată înșelăciunea și abuzul de încredere; nu a elucidat faptul că inculpatul nu a comunicat despre presupusa existență a unei afaceri; care ar fi fost angajamentele acestuia asumate; faptul că banii nu au fost însușiți de către inculpat, întrucât aceștia au fost transferați pe conturile părților vătămate; prin ce se constată crearea structurii proprii a acestuia și prin ce se manifestă intenția directă a inculpatului.

De asemenea, de către instanța de apel au fost lăsate fără apreciere declarațiile părților vătămate care au comunicat că: *„Zaiăț Alexandru nu era responsabil de primirea și restituirea banilor”*; *„Banii trebuia să-i primim de la Kairos Planet și nu de la Zaiăț Alexandru”*; *„Toți banii au fost transferați pe conturile lor personale”*; *„Banii lui Zaiăț Alexandru i-au fost transferați pentru a deschide cabinet și nu pentru a garanta restituirea lor din motiv că Kairos Planet este responsabil de suma încasată”*; *„Nu Zaiăț Alexandru ne-a propus să aderăm la programă și nici să mai invităm pe cineva în această programă”*; *„Dacă ne-ar fi fost restituiți banii de către Kairos Planet, nu am fi scris cerere la poliție, deoarece vinovată este compania Kairos Planet, iar acum nouă ne este indiferent cine trebuie să ne intoarcă banii”*. Astfel se constată că instanța de apel doar selectiv a dat apreciere acestor probe, fapt ce contravine prevederilor art. 101 Cod de procedură penală.

În astfel de circumstanțe, Colegiul penal lărgit conchide, că motivele din apel trebuie examinate printr-o analiză obiectivă, completă și sub toate

aspectele de fapt și de drept, coroborându-le cu întreg materialul probator al cauzei.

Temeiurile expuse în pct. 4 din prezenta decizie, de fapt, sunt fondul apelului și neexpunerea asupra acestora reprezintă neexaminarea fondului apelului de către instanța de apel.

Motivarea insuficientă efectuată de instanța de apel, se apreciază ca un viciu de judecată care afectează hotărârea adoptată și reprezintă temei legal de a casa decizia atacată și a dispune rejudecarea cauzei în instanța de apel.

De asemenea, Colegiul penal lărgit amintește, că potrivit jurisprudenței constante a Curții Europene a drepturilor omului, în primul rând, rolul instanțelor judecătorești naționale este să decidă asupra admisibilității probelor, precum și asupra relevanței și ponderii acestora pentru pronunțarea deciziei judecătorești.

Rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite.

O decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs.

Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției.

Prin urmare, dreptul de a fi auzit include nu doar posibilitatea de a aduce argumente instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse (*§ 30, 31 cauza Fomin vs Republica Moldova, decizia din 11 octombrie 2011*).

Mai mult, instanța de apel reținând că latura obiectivă s-a realizat, prin acțiunea adiacentă exprimată prin: *„inducerea în eroare a părților vătămate, manifestată prin prezentarea ca adevărată ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii actului juridic nul sau anulabil, a cărui încheiere a fost determinată de comportamentul dolosiv și viclean”*, a expus o concluzie depășită și care contravine faptelor incriminate inculpatului în învinuire, și anume că: *„.....inculpatul Zaiăț Alexandru, **prin discuții individuale purtate cu părțile vătămate**, prezentându-le informații eronate cu privire la beneficiile și veniturile care urmau a fi primite ca rezultat al deschiderii pachetelor, precum și prin **alte măsuri de promovare** a așa numitelor produse ale companiei Kairos Planet.....”*. *„În acest sens, s-a stabilit că inculpatul nefiind oficial angajat al companiei Kairos Planet și fără a avea împuterniciri de reprezentare a acestei companii, **a promovat produsele date**,.....”*, or, asemenea împrejurări de fapt ca *„**prin discuții individuale purtate cu părțile vătămate**”*, precum și *„**a promovat produsele date**”*, nu se regăsesc în învinuirea înaintată inculpatului Zaiăț Alexandru, astfel fiind constatată o depășirea limitelor învinuirii.

Sub un alt aspect instanța de recurs reține, că în partea descriptivă a sentinței de condamnare, prima instanță a constatat divergent și confuz, inițial

că inculpatul: „...a primit de la Godonoagă-Curti Irina suma de 2 177 dolari SUA, echivalentul a 43 561,77 lei, conform cursului oficial al BNM, **bani pe care i-a însușit**”; „...a primit de la Jora Angela suma de 1 577 dolari SUA, echivalentul a 31 902,71 lei, conform cursului oficial al BNM, **bani pe care i-a însușit**”, precum și „...**a dobândit ilicit** de la Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, bani în sumă totală de 75 464,48 lei”, iar ulterior faptul că: „.....admite în principiu acțiunile civile, **din motivul probării lor insuficiente iar cuantumul despăgubirii urmează să-l stabilească instanța în ordinea procedurii civile,.....**”.

La rândul său, deși a casat sentința în latura acțiunii civile pronunțând o hotărâre nouă, instanța de apel a indicat o soluție neclară în dispozitivul deciziei, cu referire la acțiunile civile, prin care a dispus „**încasarea din contul lui Zaiăț Alexandru în beneficiul lui Godonoagă-Curti Irina, suma de 2 177 dolari SUA, echivalentul acesteia în lei la data achitării, și în beneficiul lui Jora Angela, suma de 1 577 dolari SUA, echivalentul acesteia în lei la data achitării**”, în contextul în care în descriptivul deciziei, reținând fapta stabilită în privința inculpatului, a indicat că „**În rezultat, Zaiăț Alexandru în perioada anului 2016, a dobândit ilicit de la Godonoagă-Curti Irina și Jora Angela, bani în sumă totală de 75 464,48 lei, cauzând acestora daune în proporții considerabile**”.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile pentru recurs prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală - *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată, în cadrul căreia urmează a fi apreciate toate probele în cumul, la justa lor valoare pentru adoptarea unei soluții corecte, deoarece aceste erori nu pot fi corectate de instanța de recurs.

La noua rejudecare a cauzei, instanța de apel are obligația să înlăture erorile menționate, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea o apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

9. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Admite recursul ordinar declarat de către avocatul Procopie Zaharia în numele inculpatului Zaiat Alexandru, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 18 februarie 2020, în cauza penală în privința lui **Zaiat Alexandru xxxxx** și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată pronunțată la **29 aprilie 2021**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Guzun Ion